

FAMILIENS ETIKK

Et dukkehjem i lys av Hegels Rettsfilosofi

ved Sidsel Aamodt

Hegeliansk tankestoff i Ibsens forfatterskap er påvist i en rekke studier, med utgangspunkt i ulike sider av Hegels filosofi og med utgangspunkt i ulike verk, både av Ibsen og Hegel. For *Et dukkehjem* (1879) er, som jeg skal forsøke å vise, *Rettsfilosofien* (1821), Hegels moralfilosofiske og politiske hovedverk, en fruktbar referanseramme. Da tenker jeg særlig på Hegels familiekonsepsjon i vid forstand, derunder motsetningen mellom moral og sedelighet (Moralität und Sittlichkeit), motsetningen mellom familie og borgerlig samfunn og på barneoppdragelsen som familiens forsoningsmoment.

Sammen med *Samfundets Støtter*, *Gjengangere* og *En folkefiende* tilhører *Et dukkehjem* en gruppe samfunnskritiske eller problemorienterte skuespill fra perioden 1877-82, og det problem som settes under debatt i dette stykket er det borgerlige ekteskapet, eller nærmere bestemt det borgerlige ekteskapets moralske grunnlag.

Familiens etikk er tema både for Ibsen og Hegel, og jeg leser i det følgende *Et dukkehjem* som en reflektert Hegel-kritikk, der Ibsen med Rettsfilosofiens kategorier som teoretisk rammeverk, kan avvise Hegels begrunnelse for det borgerlige ekteskap som «sedelig» kjærlighet. Hensikten er ikke å gå inn i en omfattende filosofisk diskusjon, men i korte trekk å fremheve sider ved Hegels familiediskusjon, som kan bidra til forståelse av tankeinnholdet i stykket.

Tidspunkt: Torsdag 17 september, kl. 18.15 - 20.00.

Sted: Seminarrommet, 1. etg. Sydneplassen 12-13

•

Alle er velkomne!

Mer informasjon: <http://www.uib.no/bnkf>